

INTERNATIONAL WORKSHOP

Paratexts of the Hebrew Bible: A Multidisciplinary Approach

Madrid
January 20-21, 2026

Venue:

Centro de Ciencias Humanas y Sociales
C/Albasanz, 26-28. Madrid 28037
Room: Menéndez Pidal

Organized by:

PARAHeB Project

Coordination:

Elvira Martín-Contreras (ILC) and
Flor Herrero Valdés (ILC)

Contact details:

flor.herrero@cchis.csic.es

שם המקום ההוא מחנים
וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו
ארצה שעיר שדה אדום ויצו אתם לאמר
כה תאמרון לאדני לעשו פה אמר עבדך
יעקב עם לכן גרתי ואחר עד עתה ויהי
לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה ואשוחה
להציר לאדני למצא חן בעיניך וישבו ה
מלאכים אל יעקב לאמר באנו אל אחיך
אל עשו וגם לק הלך לקראתך וארבע מ
מאות איש עמו ויירא יעקב מאד ויצר
לו ויחץ את חגים אשר אהו ואת הצאן
ואת הבקר והגמלים לשני מחנות ויאמר
אם יבוא עשו אל המחנה האחת והכרתי
והיה המחנה הנשאר למטה ויאמר
יעקב אלהי אבי אברהם ואלהי אבי יצחק
יהוה האמר אלי שוב לארצך ולמולדתך
ואיטיב עמך קטנתי מכל החסדים ומכל
האמת אשר עשית את עבדך כי במקל
עברתי את הירדן הזה ועתה הייתי לשני
מחנות העילני נא מיד אחי מיד עשו כי
ירא אנכי אתו פן יבוא והבני אם על בני
ואתה אמרת היטב איטיב עמך ושמתי
את זרעך כחול הים אשר לא יספר מרב
וילך שם בלילה ההוא ויקח מן הבא נמחה
לעשו אחיו עזים מאתים ותישים עשרם

Dublin, Chester Beatty Library, Heb 772, fol. 16v, Bible

Funded by:

Templeton Religious Trust

LEGARAD project "Legado de Sefarad: La producción material e intelectual del
judaísmo sefardí bajomedieval, IV (PID2022-137832NB-I00)"

This event received funding from the ILC's program for
Supporting, Promoting and Disseminating Research (OC2025/05).

Asociación Española de Estudios Hebreos y Judíos

PARAHeB
PARATEXTS HEBREW BIBLE

CSIC
CONSEJO SUPERIOR DE INVESTIGACIONES CIENTÍFICAS

PROGRAM

TUESDAY, JANUARY 20

09:00 - 09:30 | Welcome & Opening Remarks

09:30 - 10:00 | **Margins of Meaning: PARAHeB Project.**

Elvira Martín-Contreras (ILC-CSIC)

10:00 - 10:30 | **Tools for Studying Paratextuality: Building a DH Project from Scratch.**

Irene Rincón (ILC-CSIC)

10:30 - 11:00 | **Cognitive Psychology Tools to Explore Ancient Manuscripts.**

Alejandro Bahena (University of Glasgow)

11:00 - 11:30 | Coffee Break

11:30 - 12:00 | **Text versus Paratext: A False Dilemma.**

Patrick Andrist (LMU München)

12:00 - 12:30 | **Paratexts and Codicology in Hebrew Bibles.**

Javier del Barco (Universidad Complutense de Madrid)

12:30 - 13:00 | **The Masorah Compiled on Manuscripts Copied by Same Scribes/Naqdanim/Masranim: Issues on Medieval Exemplars of the Bible.**

Elodie Attia (CNRS | Aix-Marseille Univ)

13:00 - 14:30 | Lunch Break

14:30 - 15:00 | **Translation and Paratextuality in Sephardic Bibles and Bible Study Texts.**

Esperanza Alfonso (ILC-CSIC)

15:00 - 15:30 | **Paratexts in Byzantine Judaeo-Greek Bibles: Preliminary Observations.**

Julia G. Krivoruchko (University of Cambridge)

15:30 - 16:00 | **What's So Interesting about Stones? The Lapidary Content of Medieval Hebrew-French Bible Glossaries.**

Katelyn Mesler (Heidelberger Akademie der Wissenschaften)

16:00 - 16:30 | Coffee Break

16:30 - 17:00 | **Old Books, New Voices: Readers' Annotations in Ashkenazi Masoretic Codices.**

Ilona Steimann (University of Münster)

17:00 - 17:30 | **An Orchard of Meaning: Sephardic Carpet Pages.**

Dalia Ruth Halperin (Talpiot College of Education)

20:00 | Conference Dinner

WEDNESDAY, JANUARY 21

09:00 - 10:30 | **Collaborative Work Groups**

10:30 - 11:00 | Coffee Break

11:00 - 12:00 | **Group Discussion & Final Synthesis Presentations of work group outcomes**

12:00 - 13:00 | **Closing Remarks & Future Perspectives**

13:00 | Lunch & Farewell